

készül a bortörkölyből a törkölypálinka, a borseprüből a seprúpálinka, a cukornád melaszából a rum. A konyakot a borból, lepárlással kapják. A likőrök sok alkoholt tartalmazó zamatos és édes italok. Ugy készítik, hogy a tiszta alkoholt kellemes gyümölcsökkel, magvakkal vagy illanó olajokkal zamatosítják, azután eukorsziruppal keverik és megfestik. A rumot rumesszenciával zamatosítják, azután eukorsziruppal keverik és megfestik. A rumot rumesszenciával zamatosított alkohollal hamisítják.

d) Az alkohol káros hatása. Minden szeszesital káros az ember szervezetére és szellemi képességeinek kifejllesztésére. A szeszes italok lassan, de biztosan ölik a szervezetet, melynek ellenállását a betegségekkel szemben csökkentik. A szeszes italok mértéktelen élvezése teljesen tönkreteszi a szervezetet s az embert az elzüllés örvényébe juttatja. Óvakodjunk tehát a szeszes italoktól!

III. Összefoglalás. A táblára írt vezérszavak alapján.

MESEDÉLUTÁN.

Jézuska subája.

Venyige Pál zsellérember levelet kapott a földesurától, nagyszagos és nemzeti vitéz Boróki Páltól. Az volt a levélben megírva, hogy az Andris gyermeket késelem nélkül indítsák útnak a városba, hogy a karácsonyi ajándéknak szánt subát, amit a Jézuska küld a számára, átvehesse.

No hiszen, lett nagy öröm a szegény ember házában. Olyan mozgás támadt egyszeriben a békés hajlékban, hogy lakodalomnak is beillett volna.

Andrist, hogy illendőképpen jelenhessék meg édes gazdája, a földesúr előtt, anyja megmosdatta, megfésülte, kopott és foltzott ruhácskáját pedig olyan akkurátosan rendbehozta, hogy látára még a bágyadtan delelő nap is forróbban kezdett melegíteni, mint ahogy így, téli időben szokta. Öltözködés közben Venyigéné hasznos tanácsokkal látta el a fiát. Hogyhát öketlenül kezét csókoljon a nemzeti asszonynak és ha akármivel kínálják is meg, el ne fogadja. Kicsi csizmáját bele ne törölje a szőnyegbe, az orrát pedig a kabátja újjába. A megszívlelendő tanácsok osztogatása után, egyenes léptekkel, dagadó szívvel útnak indult Andris. Ahogy elhagyta a falut és rátért a városba vezető havas útra, dalra zendített:

*Esik a hó, fúj a szél,
Házunk előtt már a tél.
Besurran a szobába,
Elkelne már a suba...*

Egymásután énekelte el a szebbnél szebb magyar nótákat. Csak akkor hagyta abba a vigadozást, amikor a temető előtt álló kőből faragott szent Antal szobrához ért, kinek erős karján a kicsi Jézus üldögélt némán. Ahogy mellé ért a szentnek, levette a kalapját és így hálálkodott:

— Jézuskám!... Köszönöm a subát. Akár lesz rajta piros tulipán és ezüst esat, akár nem, büszkén fogom hordani, mert Te adtad...

Többet egy szót se szólt, csak nézte a Jézuskát és a szentet. Ahogy így nézte őket, látja, hogy az isteni gyermek síma arca mosolyra nyílik. Mosolyog, akár a tavasz, mikor a szigorú tél más hazába költözik. Andris nem akart hinni a szemeinek. Megdörzsölte. Mire kinyitotta, a Jézuska már újra a régi volt: a néma Kisdéd, a jóságos Isten fia. Kicsi Venyige várt egy darabig. Ugyan mosolyog-e még egyszer a Jézuska. Nem mosolygott. No, tovább folytatta az útját. Hamarosan megérkezett a városba.

A földesúr kedvesen fogadta. A felesége is. Röviden elbeszélgettek, majd a suba átadására került a sor. Andris átvette. A vállára kanyarította. Megköszönte illendően. Ugyan jól állt neki. Azután elbúcsúzott. Visszafelé jövet már nem volt olyan könnyű dolga, mint a városba menet. Erősen havazott, szél apó meg ugyan dudorázott. Így hát csak lépésben haladhatott. Bizony, jól besötétedett, mire a szoborhoz ért. Fáradt volt és éhes, de azért úgy határozott, hogy a subát okvetlenül megmutatja a Jézuskának, mert hiszen Tőle kapta ajándékba. A szobor elé került. De nem sokat látott a Kisdédből, mert az egész testét hó fődte, csak az arca fénylett ki alóla. Ez az arc most szenvedőnek látszott.

— Fázik a Jézuska, — suttogta András. Én meg a meleg suba alatt vigadozok. Való ez?

Nem sokat gondolkozott az ártatlan zsellérgyerek. Felhágott a szobrot övező kerítés légtetejére, lekanyarította válláról a subát és betakarta vele a Jézuskáját. Aztán, mint aki jól végezte a dolgát, tovább ment. Rosszul tette, hogy elment és hogy nem nézett vissza. Láthatta volna, hogy a kicsi Jézus megint mosolyog.

A szél közben viharrá változott. Süvítve, nagyokat horkanva nyargalt előre és hátra s úgy felkavarta az országútra tornyosult havat, csakúgy porzott. András nehezen haladt előre, mert a szél koma egyre megállította, sőt még a földhöz is teremtette. Csöppeeske Venyige nem törődött a bolondozó szellel. Gyors léptekkel, vidáman igyekezett hazafelé, hogy gyertyagyújtásra otthon lehessen. Közben a Jézuskára gondolt. Örült a lelke, hogy Neki adta a subát, viszonzozhatta a kegyes jóindulatát.

Már alig tízpernyi járásra lehetett otthonról, amikor úgy érezte Andris, hogy a lába elnehezedik, a háta pedig megborzong. Megijedt. Még jobban nekifeküdt a kegyetlenül süvítő orkánnak. Haszon nélkül volt a fáradsága. A goromba, a kíméletlen vihar

a havas útra teperte. Ugy oda lapította, hogy mozdulni se tudott. Gyöngge teste végkép elernyedtt s valami kellemes melegség futott át rajta. Szinte jól esett neki. Lehunyta a szemét. Nagyot nyújtózkodott, aztán elaludt. Ekkor a szél is megpihent. Csönd borult a tájra, csak a lassan hulldogáló hó gyöngge zizzenése halatszott.

*

Venyigéék ezalatt türelmetlenül várták a fiukat. Hogy nem érkezett meg időre, öreg Venyige eléje sietett. Rátalált. No, elszomorodott a szíve. Lehajolt a dermedt testhez, ölbe kapta s ahogy csak tudott, haza futott vele. Otthon padra fektették, hóval dörzsölték. Ezerféle édes szóval babusgatták, gyógyították. Hosszu idő múltával Andriska kinyitotta a szemét. Révetegen körül nézett. Ahogy meglátta az anyját, magához intette.

— Édesanyám — suttogta. — Megvan ám a suba, csak hogy odaadtam a Jézuskának, mert nagyon fázott.

— Kinek adtad oda, gyöngyöm? — Kérdezte meglepetten az anyja.

Nem felelt Bandika. Újra elaludt.

— Félrebeszél a gyerek — vélekedett az apa. Fektesseitek ágyba, a jó meleg takaró alatt majd eszméletre ébred.

Ahogy így sűrögtek, forogtak a lázban égő gyermek körül, egyszer csak észrevétlenül kinyílt az ajtó és a sötét éjszakából nagy fényesség özönlött a szobába. A fényességből fehéringes, szőke hajú, csillagszemű fiúcska lépett elő. Arcán a békesség örök ragyogása, kezében kicsi suba. Vitte Andris felé. Ahogy az ágyhoz ért, a subát a nyugtalanul alvó gyermekre terítette és hal-kan megszólalt:

— A tiéd, viseld egészséggel...

Aztán úgy, ahogy jött, eltávozott. A fényesség is eltűnt. Alig hogy eltűnt, Andris arcáról is tovaröppentek a láz piros pillangói. Lélekezete nyugodtabb lett, szája mosolyra derült. Megmozdult. Felült. Ahogy meglátta a subát, boldogan felkiáltott:

— Anyám!... apám!...

A szülők a gyermekhez rohantak.

— Mi bánt, kicsi fiam? — érdeklődött az anyja. Talán rosszat álmodtál?

— Ide nézzetek!...

— A kicsi suba! — mondta egyszerre az apa, meg az anyja. Hogy került ide?

A feleletet a falu kicsi templomának édesen zengő harangja adta meg:

— A Jézuska... a Jézuska... súgta, súgta.

Arató Béla.